VAIKUTTAAKO PALVELUIDEN TARJOAMINEN ABORTTIEN MÄÄRÄÄN?

Frida Gyllenberg

SIDONNAISUUDET

- LT, yleislääketieteen erikoislääkäri
- Terveyskeskuslääkäri, Vantaan kaupunki
- Sivutoimet: kliininen opettaja, tutkija, Helsingin yliopisto ja Helsingin yliopistollinen sairaala.
- Tutkimusrahoitus: Finska Läkaresällskapet, Suomen Lääketieteen Säätiö, Medicinska understödsföreningen Liv och Hälsa, Suomen Yleislääketieteen Yhdistys, Stiftelsen Walter och Dorothea Perklens minne, Vantaan kaupunki (HUS-Erva)

ESITYKSEN SISÄLTÖ

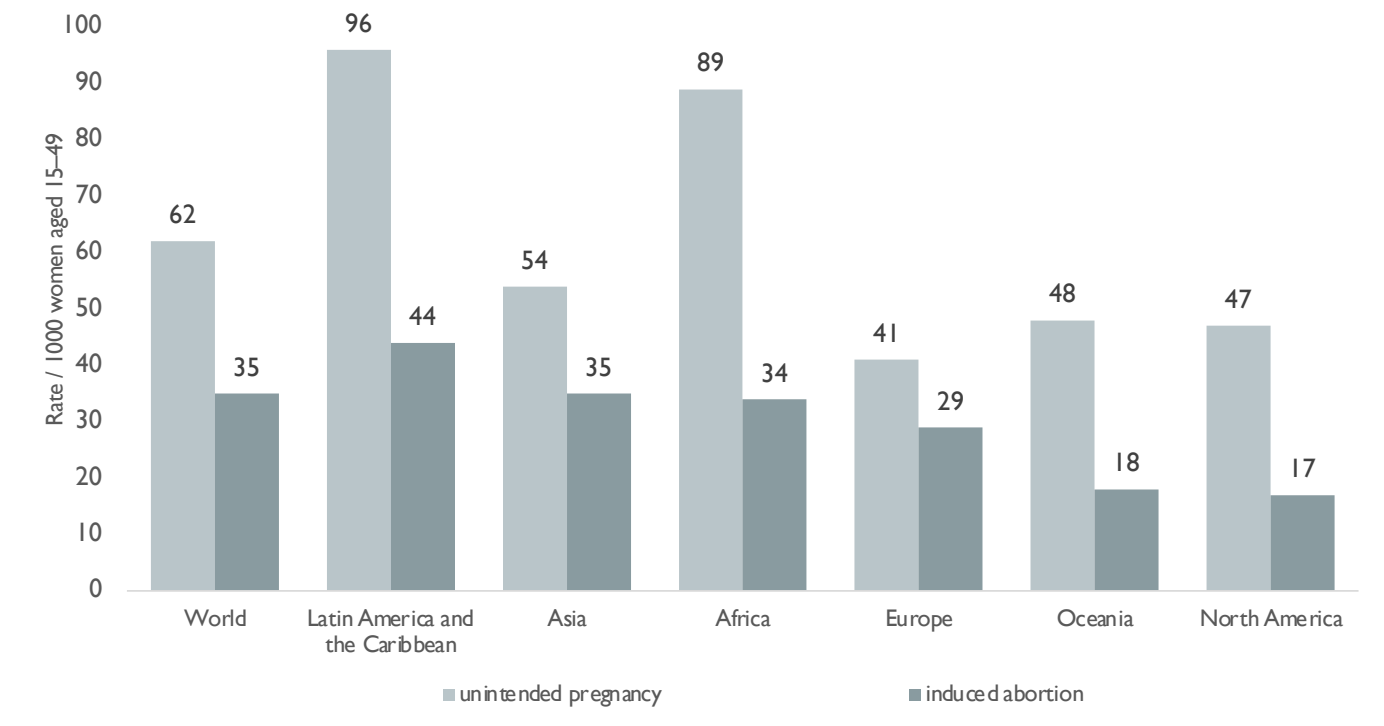
- Ehkäisypalvelut ja raskaudenkeskeytykset
- Pitkävaikutteisten ehkäisymenetelmien ilmaisjakelu Vantaalla.

VAIKUTTAAKO PALVELUIDEN TARJOAMINEN ABORTTIEN MÄÄRÄÄN?

VAIKUTTAAKO PALVELUIDEN TARJOAMINEN ABORTTIEN MÄÄRÄÄN?

Tietoa maailmalta

EI-SUUNNITELLUT RASKAUDET *VS* RASKAUDENKESKEYTYKSET

Adapted from Singh S et al., *Abortion Worldwide 2017: Uneven Progress and Unequal Access*, New York: Guttmacher Institute, 2018.

PALVELUT *VS* MENETELMIEN ALOITUKSIA JA KESKEYTYKSIÄ

Tutkimus	Asetelma	Pitkävikutteisten menetelmien aloitukset
Peipert et al., 2013	10,000 naista sai valita ilmaisen ehkäisyn.	75% valitsivat pitkävaikutteisen menetelmän
Ricketts et al., 2014	Laajat muutokset palveluissa paransivat palveluiden saatavuutta Coloradossa ja lisäsi mahdollisuutta pitkävaikutteisten menetelmien maksuttomuuteen.	Alle 20-vuotiaiden keskeytysluvut pienenivät 34%, 20–24 vuotiaiden 18%.
Harper et al., 2015	40 klinikkaa randomisoitiin työntekijöiden pitkävaikutteisten ehkäisymenetelmien koulutuksen suhteen.	Klinikoissa joissa työntekijät saivat koulutusta, pitkävaikutteisten menetelmien aloitukset tuplaantui.
Pace et al. 2016	Ehkäisymenetelmien aloitukset ennen ja jälkeen ACA joka mahdollisti ehkäisymenetelmien korvaukset.	ACA ei lisännyt pitkävaikutteisten menetelmien käyttöä.

PALVELUT *VS* MENETELMIEN ALOITUKSIA JA KESKEYTYKSIÄ

Tutkimus	Asetelma	Pitkävikutteisten menetelmien aloitukset	Keskeytykset
Peipert et al., 2013	10,000 naista sai valita ilmaisen ehkäisyn.	75% valitsivat pitkävaikutteisen menetelmän	Keskeytysluku 4.4, kun alueellinen luku 19.6.
Ricketts et al., 2014	Laajat muutokset palveluissa paransivat palveluiden saatavuutta Coloradossa ja lisäsi mahdollisuutta pitkävaikutteisten menetelmien maksuttomuuteen.	Alle 20-vuotiaiden keskeytysluvut pienenivät 34%, 20–24 vuotiaiden 18%.	Alle 20-vuotiaiden keskeytysluvut pienenivät 34%, 20–24 vuotiaiden 18%.
Harper et al., 2015	40 klinikkaa randomisoitiin työntekijöiden pitkävaikutteisten ehkäisymenetelmien koulutuksen suhteen.	Klinikoissa joissa työntekijät saivat koulutusta, pitkävaikutteisten menetelmien aloitukset tuplaantui.	Keskeytysluvut melkein puolittui ehkäisyneuvonta-käyntien osalta.
Pace et al. 2016	Ehkäisymenetelmien aloitukset ennen ja jälkeen ACA joka mahdollisti ehkäisymenetelmien korvaukset.	ACA ei lisännyt pitkävaikutteisten menetelmien käyttöä.	NA.

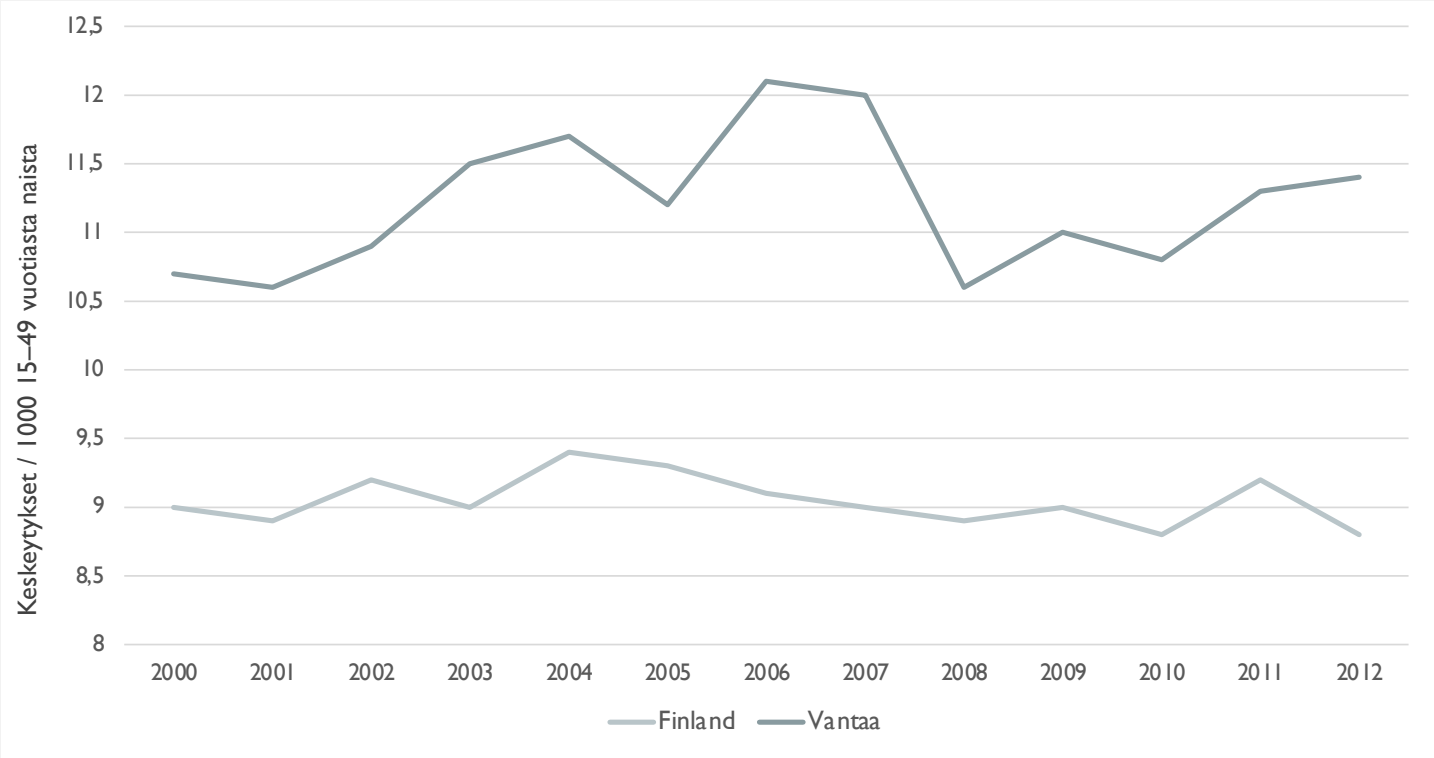
VAIKUTTAAKO PALVELUIDEN TARJOAMINEN ABORTTIEN MÄÄRÄÄN?

Vantaa

VANTAAN EHKÄISYNEUVOLAT

- Toiminnassa vuodesta 1975
- Yhteensä 2.5 lääkärin työpanos, yli 20 eri lääkäriä
- 6 terveydenhoitajan / kätilön työpanos, 2.5 avustajaa
- Säännöllisiä koulutuksia, työnohjausta, tyhy-päiviä
- Kaikki käynnit ovat asiakkaille ilmaisia.
- Vuodessa jopa 18,000 palvelukontaktia, yli 8,000 – 9,000 palvelunkäyttäjää
- 25% kaikista 15–24 vuotiaista naisista käytti palveluita 2014

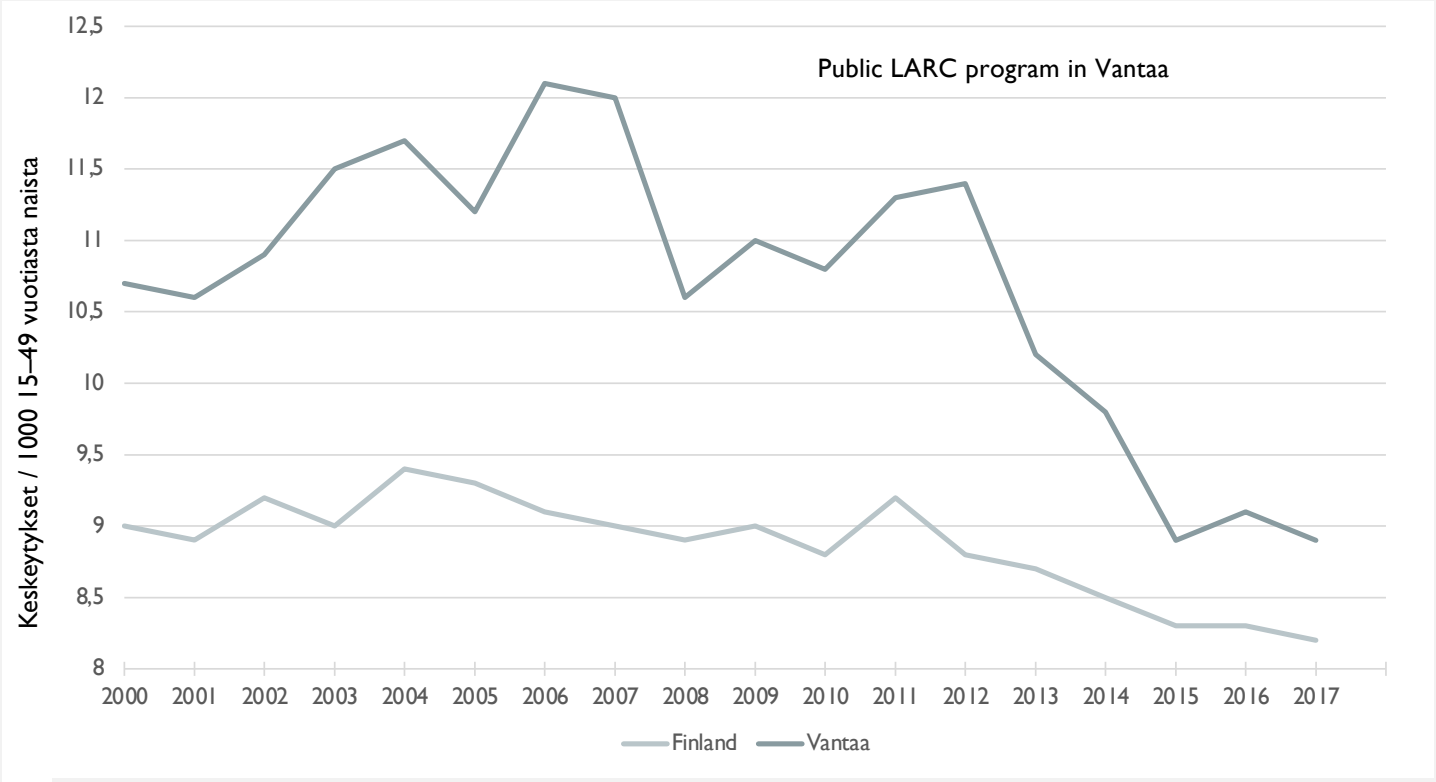
KESKEYTYSLUVUT SUOMESSA JA VANTAALLA 2000 – 2012

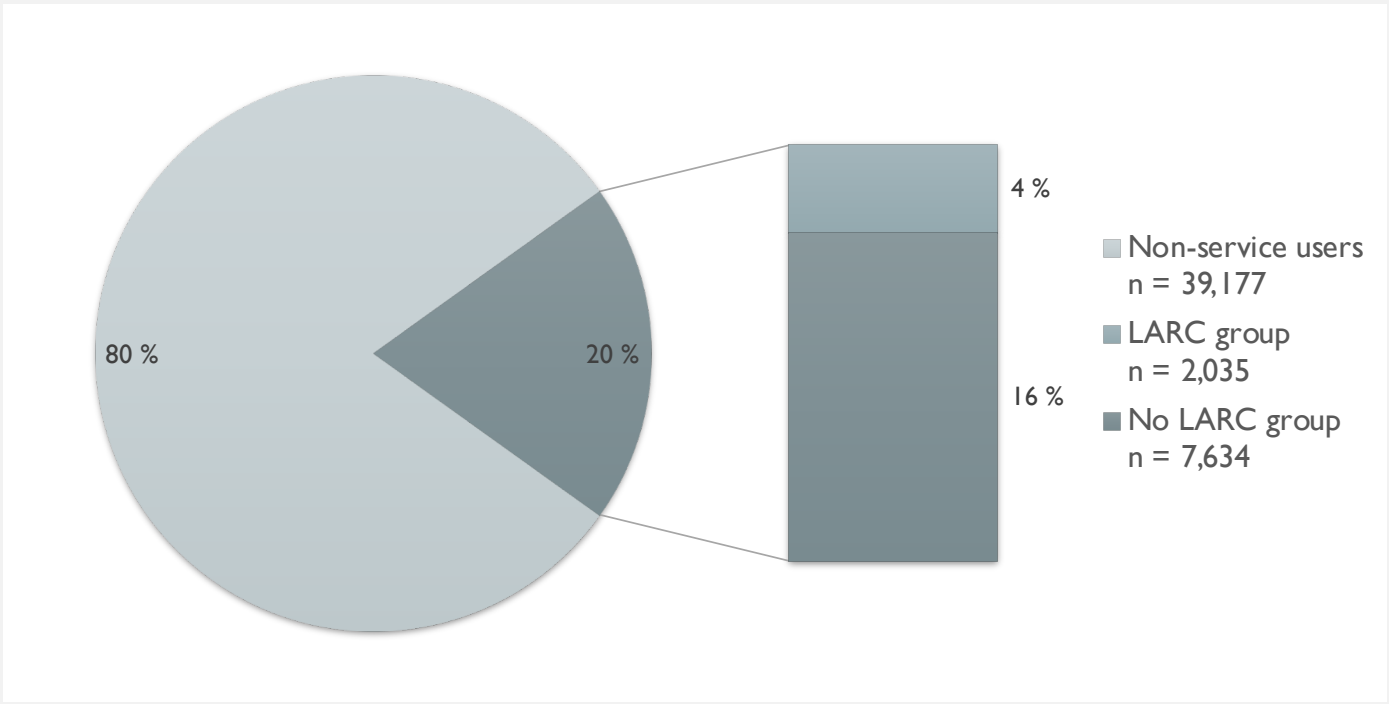
PITKÄVAIKUTTEISTEN MENETELMIEN ILMAISJAKELU VANTAALLA

- Vuodesta 2013 kaikki vantaalaiset ja vantaalla opiskelevat ovat saanet ensimmäisen pitkävaikutteisen ehkäisymenetelmänsä maksutta.
- Vuosina 2013 – 2014 yhteensä 2035 naista aloittivat ilmaisen pitkävaikutteisen menetelmän.
- Kapselit: Nexplanon, Jadelle
- Kierukat: NovaT, Mirena, Jaydess (2014), nykyään myös Kyleena.

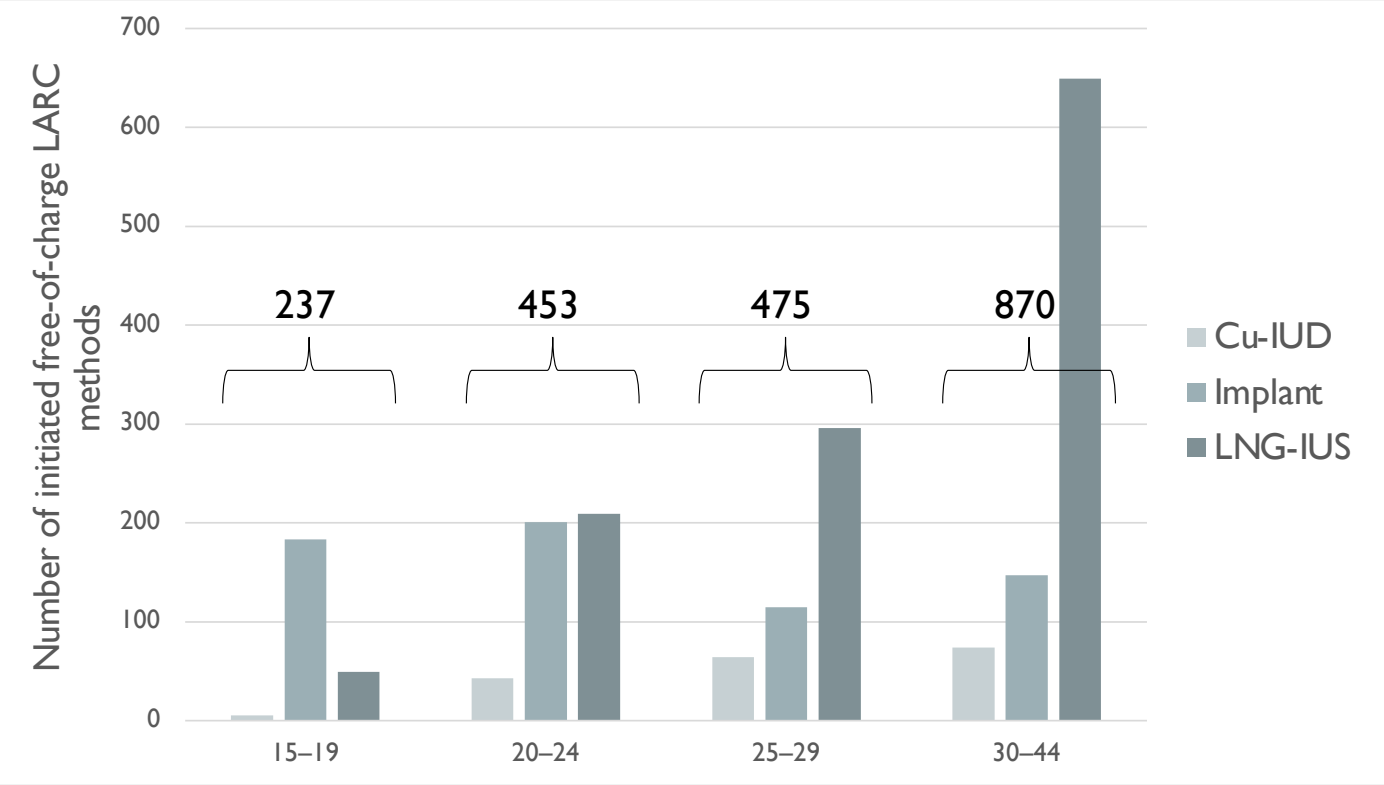
JA SITTEN…

Public LARC program in Vantaa
Keskeytykset / 1000 15–49 vuotiasta naista
12,5
12
11,5
11
10,5
10
9,5
9
8,5
8
2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017
Finland
Vantaa

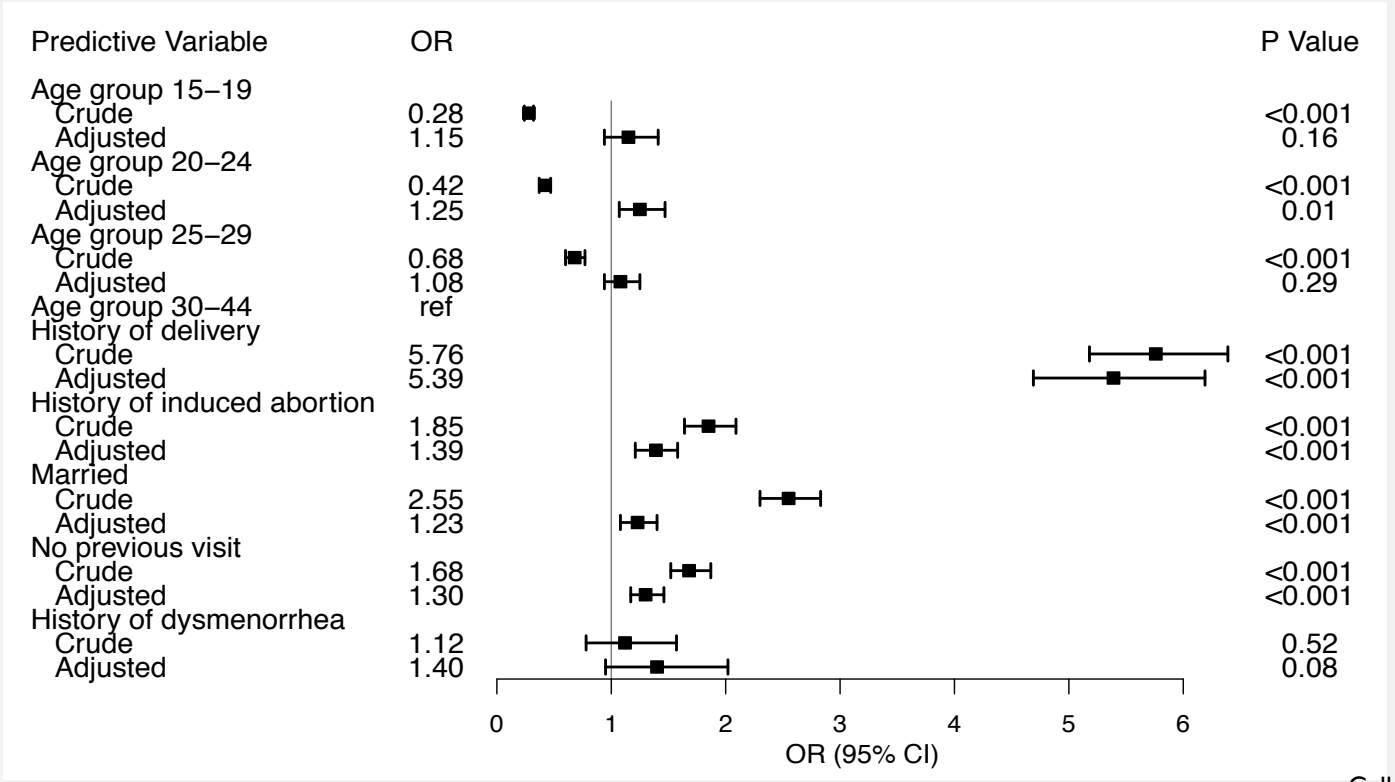
TUTKIMUS KATTAA KAIKKI VANTAALAISET NAISET, N=54,795

KENET ILMAISJAKELU TAVOITTI?

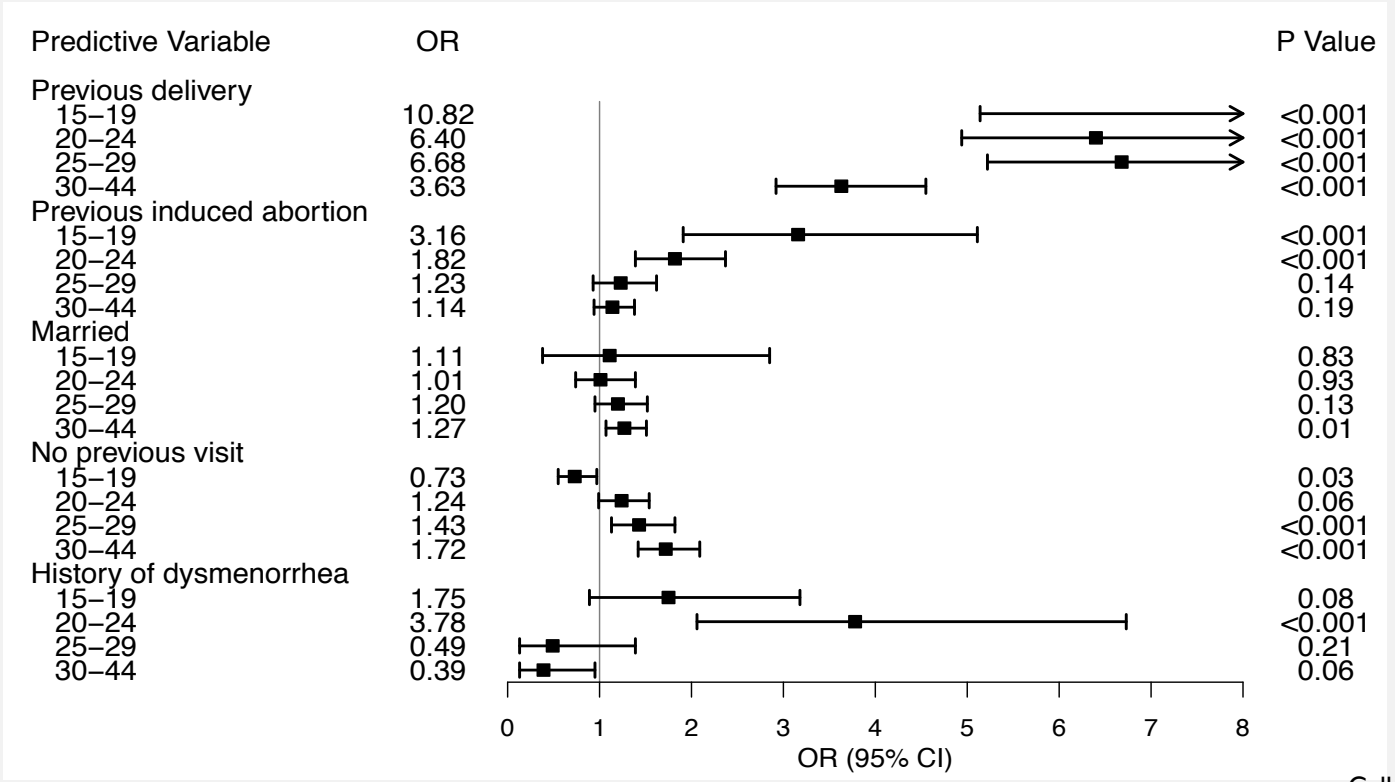

ALOITUSTA ENNUSTAVIA OMINAISUUKSIA

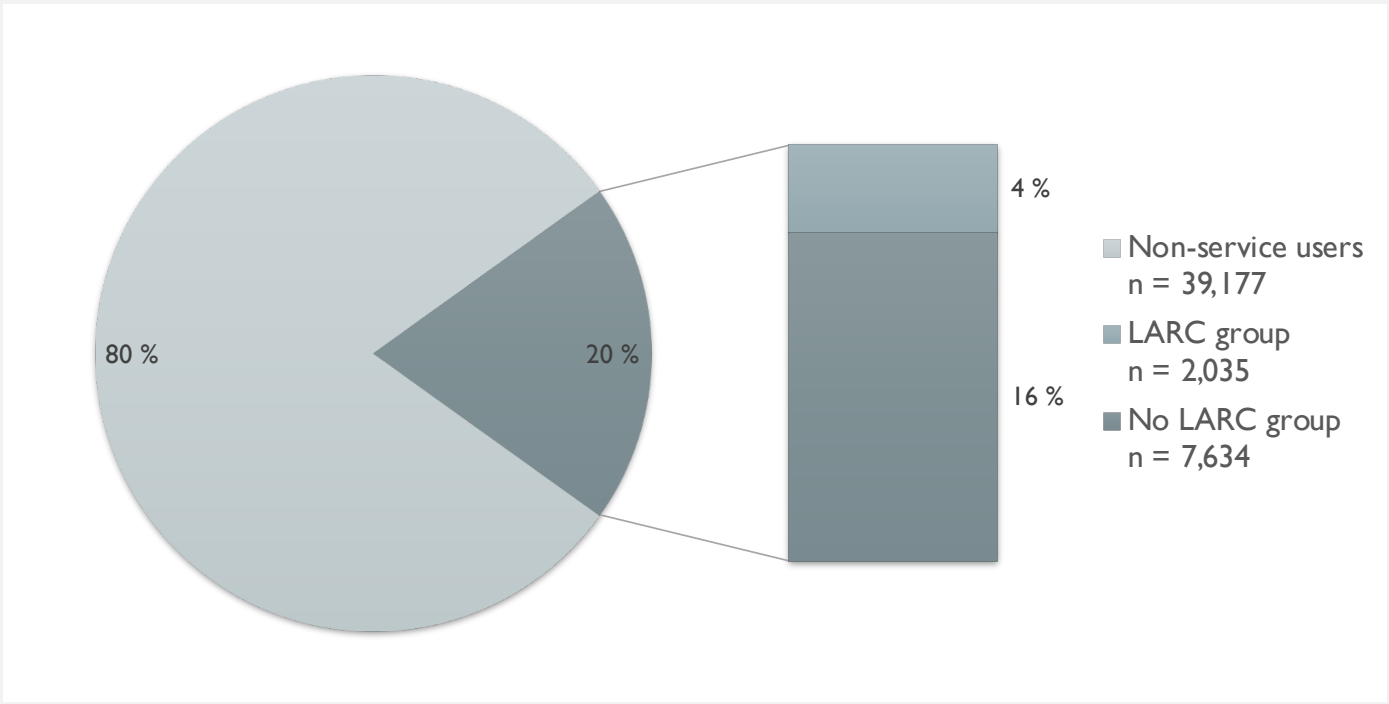
Gyllenberg et al., Contraception 2020

IÄN MUKAAN

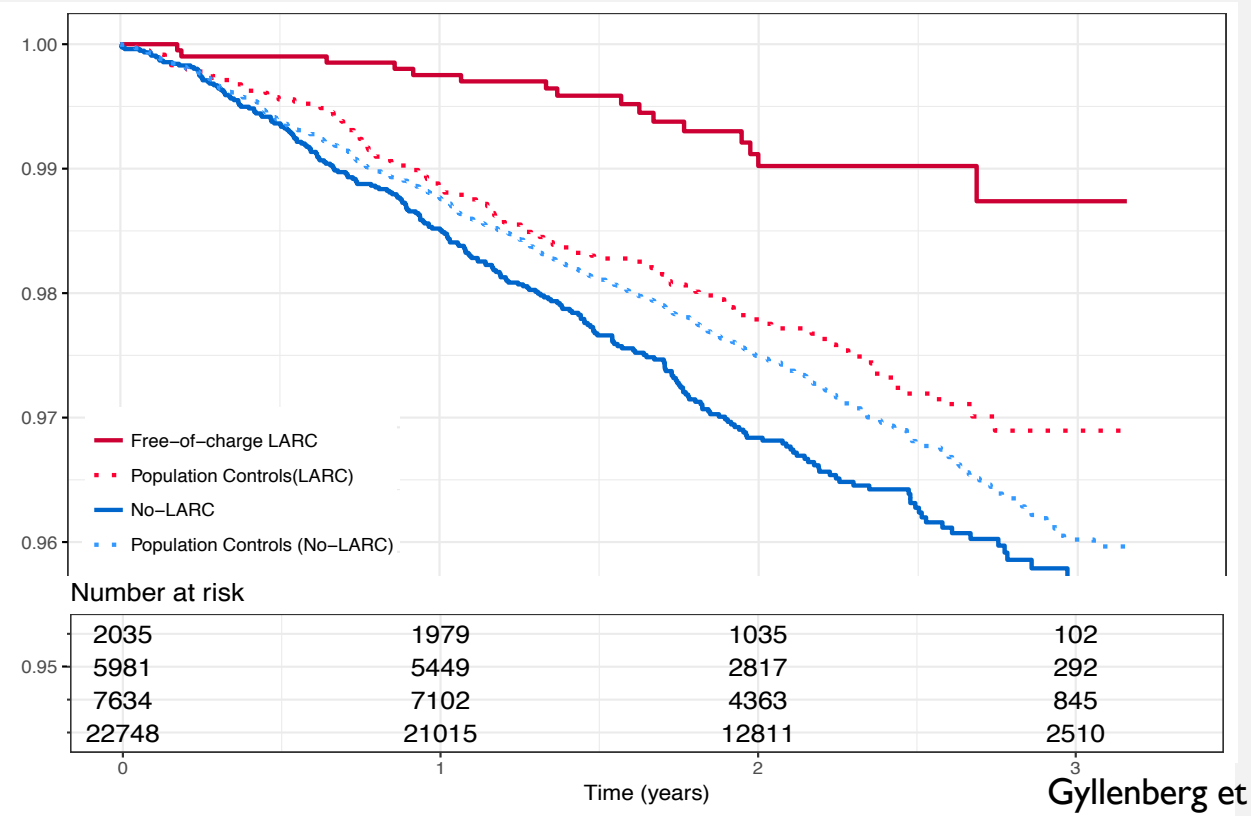

Gyllenberg et al., Contraception 2020

TUTKIMUS KATTAA KAIKKI VANTAALAISET NAISET, N=54,795

RASKAUDENKESKEYTYKSET ERI RYHMISSÄ

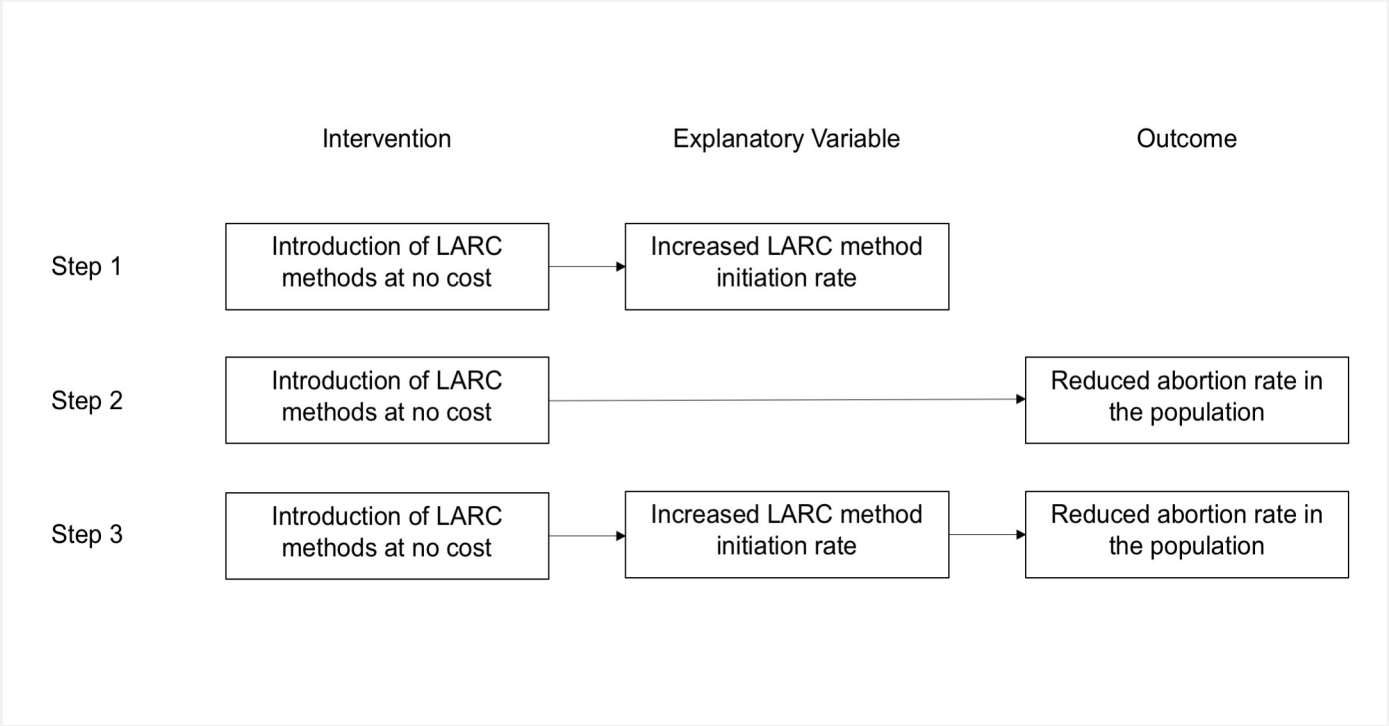
Gyllenberg et al., Obstetrics & Gynecology 2018

RASKAUDENKESKEYTYSTEN ILMAANTUVUUS

Study group	Women Years	Abortions (No.)	Incidence rate / 1000 WY (95% CI)
Free-of-charge LARC	4,118	16	3.88 (2.40 – 6.01)
No LARC	15,935	243	15.25 (13.45 – 17.23)
Population Controls (age-matched 1:3)	58,472	737	12.60 (11.73 – 13.53)

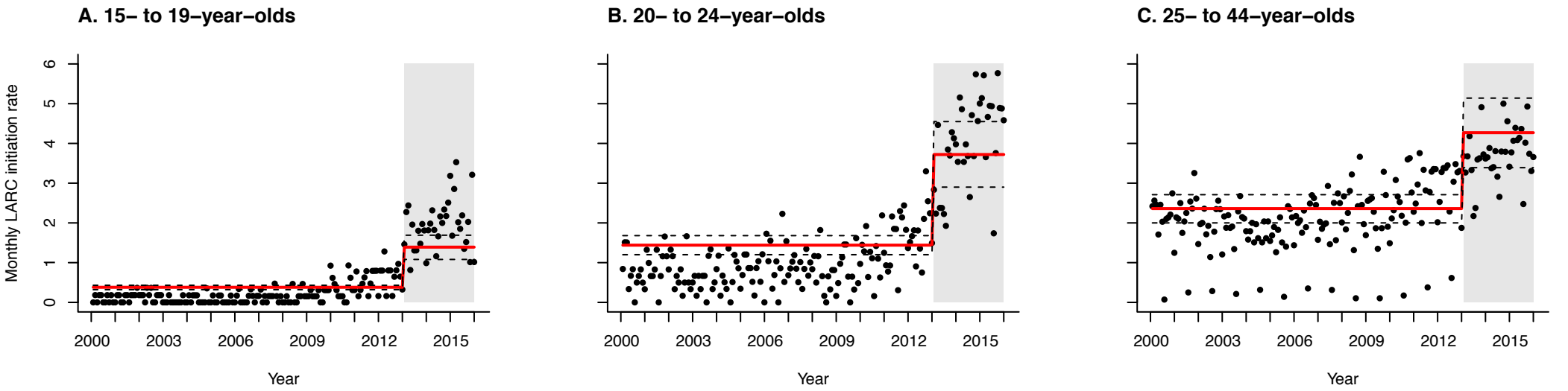
Gyllenberg et al., Obstetrics & Gynecology 2018

AIKA-SARJA ANALYYSI VÄESTÖTASOLLA

Gyllenberg et al., American Journal of Public Health 2018

PITKÄVAIKUTTEISTEN MENETELMIEN ALOITUKSET

0.4 1.4
Absolute step change = 1.0***
Rate ratio (pre/post) = 3.7

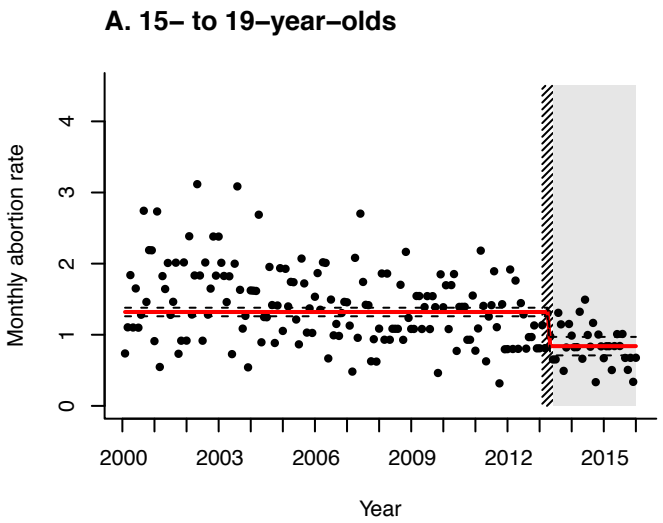
1.4 3.7
Absolute step change = 2.3***
Rate ratio = 2.6

2.4 4.3
Absolute step change = 1.9**
Rate ratio = 1.8

* = P< 0.05 ** = P<0.01 *** =P<0.001

Gyllenberg et al., American Journal of Public Health 2018

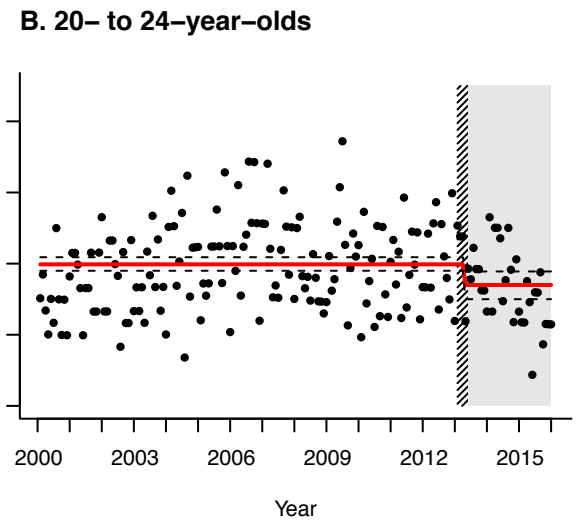
RASKAUDENKESKEYTYKSET

1.3 0.8

Absolute step change = -0.5***

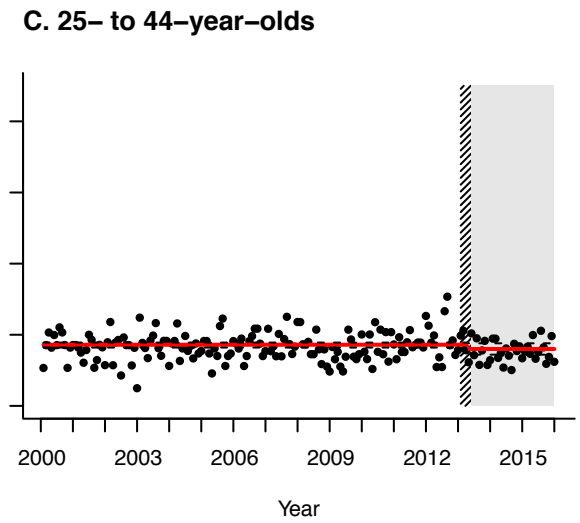
Rate ratio (pre/post) = 0.64

2.0 1.7

Absolute step change = -0.3**

Rate ratio = 0.85

0.9 0.8

Absolute step change = -0.06

Rate ratio = 0.94

* = P< 0.05 ** = P<0.01 *** =P<0.001

Gyllenberg et al., American Journal of Public Health 2018

ILMAISJAKELUN VUOSITTAISET KUSTANNUKSET

- Kunnalle yksi menetelmä maksoi keskimäärin 104€, yksi raskaudenkeskeytys 991 €
- Kustannukset = ΔLARC×0.75×104×12
- Säästöt = ΔAbortions×991×12
- 15–19 vuotiailla: + 25 000€
- 20–24 vuotiailla: ± 0
- 25–44 vuotiailla: - 67 000€

POHDINTAA

- Tutkimusmenetelmien vahvuudet ja heikkoudet
- Yksi interventio yhdessä kunnassa – yleistettävyys?
- Kohdennetun ohjelman eettisiä näkökulmia

YHTEENVETO

- Ehkäisymenetelmien hintaan vaikuttavat interventiot lisäävät eteenkin pitkävaikutteisten menetelmien aloituksia.
- Pitkävaikutteisten menetelmien ilmaisjakelu Vantaalla:
  - Tavoitti kohderyhmää hyvin
  - Lisäsi menetelmien aloituksia
  - Keskeytystarve väheni sekä menetelmää aloittaneilla että väestössä

KIITOS!